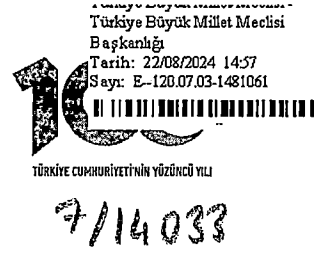

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-15514547

Konu : Soru Önergesi (7/14033)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.07.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1460748 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Haydar ALTINTAŞ'a ait 7/14033 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/14033) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B144E3A8-AEEE-4337-95A1-4AF82E0FCE07

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Atila Gökhan

GÜNGÖR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 95

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HAYDAR ALTINTAŞ'A AİT 7/14033 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bitkisel ve hayvansal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması, verimliliğin artırılması, üreticinin korunması, ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi Bakanlığımızın öncelikli görevleri arasında yer almaktadır.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Yönetmeliği" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 13'üncü maddesinde yapılan değişiklik ile sözleşmeli üretimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için yasal dayanak oluşturulmuş, bu kapsamda hazırlanan "Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" 15.09.2023 tarihli ve 32310 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmeli üretim; bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri sektörlerinde üretimle pazarlamanın birlikte düşünüldüğü bir model olması sebebiyle üreticiye fiyat ve pazar garantisi vererek ürün arzında süreklilik sağlanmasında, sanayicinin ham madde ihtiyacını kesintisiz ve istenen nitelikte temin etmesinde ve arz güvenliğimizin sağlanmasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Bakanlığımızca Hayvansal Üretimin Planlanması Kararı alınmış olup 06.06.2024 tarihinde hayvansal üretim planlaması uygulanmaya başlanmıştır. Kaliteli, sağlıklı, yeterli hayvansal gıda arzının sağlanması amacıyla, stratejik öneme haiz kırmızı et, beyaz et, süt ve yumurtanın üretim yeri ve miktarına dair modeller oluşturulmuştur.

Üretim planlaması ile üreticilerimize planlama bölgelerinde ilave destek, bu bölgelerde üretim yapacak mevcut işletmelerimize ve yeni yatırımcılarımıza Ziraat Bankası tarafından tarımsal kredilerde ilave %20 faiz indirimi ve KKYDP ile TKDK tarafından yeni yatırımlara destek sağlanacaktır.

Bakanlığımızca hayvansal üretimin planlanması minvalinde hazırlanan 8760 sayılı "2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Karar" kapsamında hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

"2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Karar" kapsamında uygulanacak küçükbaş hayvancılık desteklerinin temel destek şartlarını sağlayan 100 baş ve üzeri anaç koyun-keçi varlığına sahip işletmelere sürü yöneticisi için ilave destek ödenmektedir. 2023 yılında sürü yöneticisi desteklemesi hak eden 8.893 işletmeye 266.790.000 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2023 yılında Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi kapsamında uygun görülen 56 adet projeye 40.059.262 TL destekleme ödemesi gerçekleştirilmiştir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca çoban istihdamına yönelik olarak 50 binin üzerinde üreticimize Sürü Yöneticisi Sertifikası verilmiştir.

Meri mevzuata göre ülkemizde çalışmak isteyen yabancıların bölge ve konum fark etmeksizin çalışma izni veya çalışma izni muafiyeti almak kaydıyla çalışabilecekleri, usulsüz şekilde çalıştığı tespit edilen tüm yabancıların sınır dışı işlemlerine konu olabilecekleri şeklinde hak ve yükümlülükler düzenlenmiştir. Gerekli yasal prosedürlerin yerine getirilmesi halinde yabancıların çalışmalarına engel bir durum bulunmamaktadır.

Ülkemizde 42 ilde yürütülen IPARD Programı çerçevesinde tarım ve kırsal kalkınma yatırımlarına destek verilmiştir. 2024 yılı itibariyle IPARD III Programı yatırımları için 81 il destek kapsamına alınmıştır. Bu bağlamda;

“Tarımsal işletmelerin fiziki varlıklarına yönelik yatırımlar” tedbiri kapsamında hayvansal üretim (sığır ve manda et ve süt üretimi, küçükbaş hayvan, broyler, hindi ve kaz üretimi ile yumurta tavukçuluğu) için ahır, ağıl yapımı ve modernizasyonuna aynı zamanda kümes modernizasyonuna hibe desteğiyle birlikte, makina ekipman desteği de verilmektedir.

“Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması ile ilgili fiziksel varlıklara yönelik yatırımlar” tedbiri kapsamında süt ve süt ürünlerini işleme ve pazarlama, et ve et ürünlerini işleme ve pazarlama, su ürünlerini işleme ve pazarlama, meyve ve sebze işleme ve pazarlama ve yumurta işleme sektörlerinde işletme yapımı, modernizasyonu ve makine ekipman alımı için destek verilmektedir.

“Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve iş geliştirme” tedbiri kapsamında bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi, bitkisel ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması, arıcılık ve arı ürünlerinin üretimi, işlenmesi ve pazarlanması, su ürünleri yetiştiriciliği, kırsal turizm ve rekreasyon faaliyetleri ve yenilenebilir enerji yatırımları için yapım işi ve makine ekipman desteği sunulmaktadır.

IPARD Programı kapsamında %50-%75 oranları arasında hibe desteği verilmektedir.

Kırsal kalkınma alanında gerçekleşen 92.853 projeye (KKYDP, IPARD, Genç Çiftçi, Uzman Eller) 2023 yılı fiyatlarıyla toplam 94,8 milyar TL hibe ödemesi yapılmış, 267.340 yurttaşımıza istihdam sağlanmıştır.

Ülkemiz; fındık, ayva, kiraz, incir, kayısı ve keçiboynuzu üretiminde dünya lideri; elma, kavun, karpuz, hıyar, pırasa, mandarin ve zeytin üretiminde dünya ikincisi; antepfıstığı, çilek, nohut ve domates üretiminde dünya üçüncüsü; kestane, ceviz, armut ve mercimek üretiminde ise dünya dördüncüsüdür.

Tarımsal hasılda dünyanın ilk 10 tarım ülkesinden biri olan ülkemiz 31 milyar dolar tarım ve gıda ürünleri ihracatı ile net ihracatçı konumundadır. Fındık, kuru kayısı, kuru incir, kuru üzüm ve ayva ürünlerinin ihracatında dünya lideridir. Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında ithalatı yapılan buğday, katma değer sağlanarak un, makarna, irmik vb. olarak ihraç edilmektedir. Ülkemiz buğday unu ihracatında 2005 yılından itibaren dünyada 1’inci sırada yer almaktadır.

Bakla (taze), bezelye (taze), biber, domates, havuç, hıyar, kavun, karpuz, patlıcan, pırasa, limon, mandalina, portakal, altıntop, çilek, dut, nar, kestane, Antep fıstığı, üzüm, elma, armut, ayva, şeftali, erik, vişne ve kiraz gibi pek çok üründe de yeterlilik oranları %100’ün üzerindedir.

Bitkisel üretimde 2002 yılında 58 milyon ton olan tahıllar ve diğer bitkisel ürünler üretim

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

miktarı 2023 yılında %37 artışla 79,4 milyon tona, 2002 yılında 25,8 milyon ton olan sebze üretim miktarı 2023 yılında %23 artışla 31,8 milyon tona ve 2002 yılında 14,2 milyon ton olan meyve üretim miktarı 2023 yılında %93 artışla 27,4 milyon tona ulaşmıştır.

Bakanlığımız Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı çiftçi sayısı ve arazi miktarı son beş yılda sürekli artmaktadır.

Hayvansal üretimde 2002 yılında 9,9 milyon baş olan büyükbaş hayvan sayısı 2023 yılında %67,7 artışla 16,6 milyon başa, 2002 yılında 31,9 milyon baş olan küçükbaş hayvan sayısı 2023 yılında %64,3 artışla 52,4 milyon başa, 2002 yılında 251 milyon olan kanatlı hayvan sayısı 2023 yılında %48,9 artışla 373,8 milyona, 2002 yılında 4,2 milyon olan arı kovanı sayısı 2023 yılında %119 artışla 9,2 milyona ulaşmıştır.

Son 22 yılda kırmızı et üretimimiz %206 artışla 2.384.047 tona, süt üretimimiz %155 artışla 21.481.576 tona, kanatlı eti üretimimiz %227 artışla 2.376.366 tona, yumurta üretimimiz %79 artışla 20,6 milyar adete, bal üretimimiz %54 artışla 114.886 tona ulaşmıştır.

Üretimin ve hayvan mevcudunun artması tarımsal faaliyetlerde istihdam artışını sağlamaktadır.